

TÜRKİYE-ERMENİSTAN: ÇÖZÜM BEKLEYEN KOMŞULUK

Oya EREN

Blog No: 10
21.12.2009

22 Aralık 2009 Güney Kafkasya bölgesinin geleceği için büyük önem taşıyan Türkiye-Ermenistan ilişkileri 10 Ekimde Zürihte imzalanan protokollerle yeni bir boyut kazandı. Protokollerin içeriği, neler getireceği ve imzalanan belgelere yönelik eleştiriler yaklaşık iki aydır tartışılıyor. Karabağın Ermenistan tarafından işgali ve henüz bir çözüm yoluna girilememiş olması bundan sonraki gelişmeleri belirleyecek etken olarak protokollerin önünde duruyor. Protokoller, iki ülkenin parlamentolarına sunulduktan sonra onaylanmayı ve yürürlüğe girmeyi bekliyor.

Ermenistan, protokolleri onaylama sürecinde önceliği Türkiye'ye verdiğini açıkladı. Ermenistan Devlet Başkanı Sarkisyan ve Dışişleri Bakanı Nalbantyan Türk tarafının onaylamasının ardından protokollerin Ermenistan parlamentosundan geçeceğini belirtmişti. Türkiye'de ise başta Başbakan Erdoğanın olmak üzere, yapılan açıklamaların tümünde, Karabağ Sorunu çözüm yoluna girmeden protokollerin meclisten geçmeyeceğinin altı çiziliyor. Ermenistan'la ilişkilerin normalleştirilmesi çerçevesinde imzalanan protokoller, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunuldu. Protokol önce TBMM Dışişleri Komisyonu'nda görüşülecek. Kabul edilmesi halinde ise Meclis Genel Kurulu'nda değerlendirilecek. Türkiye'de Hükümet bu zamana kadar, Ermenistanın işgal ettiği topraklardan çekilmemesi halinde, protokollerin mecliste müzakere edilmeyeceğini farklı kereler vurguladı.

Protokolleri onaylamak için Türkiye'nin kesin bir tarih belirtmemesi Ermenistanda rahatsızlık yaratmaya başlamış olacak ki oradan gelen açıklamalar sertleşmeye başladı. Hatta Türkiye'ye bir gözdağı niteliği taşıyan yeni bir anayasal değişiklik de bugünlerde Ermenistanın gündeminde. Geçtiğimiz günlerde, Ermenistan Cumhuriyeti uluslar arası anlaşmalardan çekilmeyi mümkün kılacak yasa değişikliğine gitmeyi planladığını duyurdu.

Ermenistandan yetkililer Türkiye'nin protokolleri erteleme durumu hakkında anlaşmadan geri çekilebileceklerini açıkladı. Erivan Türkiye'nin protokolleri uzun bir süre erteleyeceği veya tamamen iptal edeceği düşüncesine kapılmış görünüyor. Böyle bir düşünce özellikle Sarkisyan hükümetinde panik yaratabilecek bir durum. Türkiye ile imzalanan protokoller nedeniyle muhalefetin ve diasporanın çok sert eleştirilerine maruz kalan Sarkisyan, Ermenistan'ın da geri adım atabileceğinin sinyallerini veriyor. Böyle bir hamle ise Türkiye ile ilişkilerini normalleştirme yolunda önemli bir yol kat eden Ermenistan için geri dönülmez bir hata olacaktır.

Ermenistan, soykırım iddiaları ve Türkiye düşmanlığından kaynaklanan saplantılı tutumuna rağmen, Türkiye'nin son dönemde benimsediği komşularla sıfır sorun ilkesiyle bölgedeki yalnızlığından kurtulma şansını elde etti. Komşularıyla düşmanlığı kronik hale getirmiş olan Ermenistan, Karabağ ve Azerbaycan topraklarındaki işgali nedeniyle Güney Kafkasya bölgesindeki istikrarı bozan en önemli etken olduğunu hatırlamalı ve eline geçen fırsatı değerlendirmeli. Ermenistan'ın uluslararası anlaşmalardan çekilme tehdidi ve bu yönde başlattığı yasal düzenlemeler Türkiye'yi protokolleri onaylamaya teşvik etmeyecek, aksine iki ülke arasında başka çözümsüzlüklere neden olacaktır.

About the author:

To cite this article: Oya EREN. 2026. "TÜRKİYE-ERMENİSTAN: ÇÖZÜM BEKLEYEN KOMŞULUK." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2009 / 10. December 21. Accessed April 16, 2026. <https://www.avimbulten.org/public/Blog/TURKIYE-ERMENISTAN-COZUM-BEKLEYEN-KOMSULUK-2>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır